

V HRÁVOM TELE

hravý duch

AK MÁTE RADI UMENIE
A CHCETE, ABY HO
ODMALIČKA HRAVOU
FORMOU SPOZNÁVALI
AJ DETI, VYBERTE SA
DO BRATISLAVSKEJ
BIBIANY. EXPONÁTY
NIE SÚ VO VITRÍNKACH
S NÁPISOM „ZÁKAZ
DOTÝKANIA“. PRÁVE
NAOPAK – TU SA
TREBA DOTKNÚŤ,
VYSKÚŠAŤ A DO
SÝTOSTI POHRAŤ.

Katarína Abeille

Foto: Peter Mayer, Archív BIBIANY

BIB

Twister je osvedčenou zábavou pre všetky vekové kategórie.

Itvárame obrovské drevené dvere, ale ešte predtým, ako vojdeme, dáme prednosť vychádzajúcej štvorčlennej rodine. Tváre rodičov aj detí zdobia doširoka usmiate ústa a rozžiarené oči. Nepochybne práve absolvovali exkurziu do detského sveta, ktorá čaká aj nás.

B ako BIBIANA

Pri mene Bibiana si vždy predstavím šantivé dievčatko – hravé, veselé a tvoriivé, ktorého smiech je zvonivý a zvedavé oči dychtia po spoznávaní sveta. A presne taká je aj BIBIANA na Panskej ulici v Bratislave – aj keď to už nie je žiadne dievčatko, vlni oslávila tridsiate narodeniny. Práve toto jej okrúhle jubileum pripomína výstava B ako BIBIANA.

V prvej miestnosti nás víta veľký obrá-

Skvelé je, že návštevníci sa všetkého môžu dotýkať a hrať sa s tým.

V miestnosti s tortou decká kreslili, strihali, skladali origami. Nadšené boli aj zo šmyklavky, ktorá je za šašovou hlavou.

Niektoré z aktivít BIBIANY:

- organizuje výstavy a rozličné podujatia pre všetky vekové kategórie detí a mládeže
- nachádza sa tu Centrum čítania a knižnica
- vydáva časopis o BIBIANE
- vyhlasuje Bienále ilustrácií Bratislava (BIB) a Bienále animácií Bratislava (BAB)
- usporadúva Workshop Albína Brunovského pre mladých ilustrátorov
- robí divadelné predstavenia pre deti organizuje množstvo ďalších aktivít

Galéria, v ktorej je šmyklavka? To sa tak často nevidí!

zok budovy s okienkami. Ide o maketu BIBIANY, za niektorými oknami sa skrývajú ľudia, ktorí tu pracujú. Deti ich otvárajú a zabávajú sa na tom, čo v nich nájdú – údržbár, riaditeľ, ekonómi, tety na výstave, na ktorej sa aj ja schuti zasmejem. V okienku je totiž prázdna stolička s nápisom „hneď prídem“. „Dospelí sa tu občas bavia viac ako deti,“ usmieva sa Viera Anoškinová, ktorá nás galériou sprevádza. Keď zbadá, ako sa s obavami pozerám na deti, ktoré sa vrhli na twister či domi-

no, čo sú ďalšie atrakcie v miestnosti, ubezpečí ma: „Zvykneme hovoriť, že naše výstavy sú pokaziteľné.

Ale čo iné nám zostáva,

ak chceme, aby sa ich deti dotýkali? Nebojte sa, pravidelne ich kontrolujeme a opravujeme.“

Dospelí sa občas bavia viac ako deti.

Knihy a filmy, ilustrátori a animátori

Ďalšie miestnosti sú venované BAB – Bienále animácií Bratislava a BIB – Bienále ilustrácií Bratislava. Najviac nás zaujme praxinoskop – predchodca filmu, ktorý funguje na princípe

premietania rozfázovaných obrázkov. V tomto príbehu žralok zhltnie človeka, čo deti nesmierne baví, a tak prístroj roztáčajú stále dokola.

Vráťme sa však ku kresbám, ktoré sú neodmysliteľnou súčasťou každej detskej knihy aj animovaného filmu. Ako naznačuje názov „bienále“, ide o umeleckú prehliadku konanú raz za dva roky. „Každý nepárny rok sa koná bienále ilustrácií a každý párny rok sa koná bienále animácií. Obe tieto akcie zastrešuje práve BIBIANA, ktorej názov sa odvodil od BIB,“ zasväčuje nás Viera Anoškinová, ktorá je vedúcou sekretariátu Bienále ilustrácií Bratislava a tiež viceprezidentkou slovenskej sekcie IBBY, čo je mimovládna organizácia UNESCO (IBBY je skratka vytvorená z anglického názvu Medzinárodnej únie pre detskú knihu – International

- Board on Books for Young People). V BIBIANE totiž krásne ilustrované knihy z celého sveta nielen oceňujú, ale aj uchovávajú v knižnici. Majú ich tam niekoľko desaťtisíc kusov a deti si ich síce nemôžu požičať domov, ale zato si ich sem chodia čítať a prezerať.

Zabávať aj vzdelávať

„Mami, vedľa majú šmykľavku,“ ťahá ma za rukáv päťročná Maruška. Keď som totiž hovorila deťom, že ideme do galérie, neboli nadšené. Ale galéria so šmykľavkou, tak to je niečo celkom iné! Prejdeme teda do ďalšej miestnosti a naozaj – šmykľavka je schovaná za obrovskou hlavou šaša. Okrem nej dominuje priestoru veľká narode-

Šmykľavka je za obrovskou hlavou šaša.

ninová torta, veď predsa BIBIANA oslavuje. Taniere na pripravenom stole ponúkajú „tvorivé dobroty“ – kreslenie, skladanie, lepenie či zdobenie na najrôznejšie spôsoby. Keď sa ich deti do sýtosti nabažia, čaká ich ešte dobrodružná cesta do vesmíru v poslednej miestnosti. „Snažíme sa, aby expozície boli aj náučné,“ vraví naša sprievodkyňa s tým, že deti sa nemajú len zabávať, ale aj vzdelávať. A práve to sa úspešne darí tímu tvorcov z BIBIANY. Hoci sú to dospelí ľudia, vidieť, že dokonale rozumejú svetu detí. Viem, o čom hovorím, tie moje by tam určite pobehovali doteraz, ak by som im nesľúbila zmrzlinu!

Budova BIBIANY. Vstup je na Panskej ulici 41. Vnútri sa deti vydali aj na cestu do vesmíru.

BIB 2021

♦ Tento rok sa koná 28. ročník Bienále ilustrácií Bratislava, pričom ocenených spoznáme 15. októbra 2021. Ilustrácie si môžete až do 9. januára 2022 pozrieť na 2. poschodí Bratislavského hradu.

Prvý ročník BIB sa uskutočnil v roku 1967 a odvtedy sa koná pravidelne každé dva roky. Na doterajších 27 ročníkoch vystavovalo dokopy 8 368 ilustrátorov zo 112 krajín sveta. Ak by všetkých 10-tisíc kníh, ktoré boli v rámci BIB vystavované, poukladali vedľa seba, vznikol by niekoľkokilometrový rad.

Vystavované ilustrácie hodnotí medzinárodná odborná porota, ktorá udeľuje tri ceny: Grand Prix BIB, po päť cien Zlaté jablko BIB a Čestnú plaketu BIB. Od roku 1993 je udeľovaná aj Cena detskej poroty. Viera Anoškinová s úsmevom podotýka, že oko detí je iné ako dospelácke, pretože zatiaľ sa detská a odborná porota ani raz nezhdli. Medzi ocenenými detskou porotou sú aj traja slovenskí ilustrátori, z toho jeden bol ocenený dvakrát:

- 1993 – Igor Piačka za ilustrácie v knihe Príbehy dračích cisárov
- 2009 – Peter Uchnár za ilustrácie v knihe Peter Pan
- 2017 – Peter Uchnár za ilustrácie v knihe Bojníckí búbeli
- 2019 – Svetozár Košícký za ilustrácie v knihe V Choči je naisto čosi

